

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, temető-utca 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetésnyilvántartási és felszólalások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitör terfoglata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyitltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönbén minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Forgáchfalva, július hóban.

Szegény nemzetünk soha sem lehet már bajok nélkül. Sok év óta küzdünk már anyagi ügyünk rendezésével, nehogy a nagy szellemi népversenben is elmaradjunk. Évtizedek, sőt századok mulasztásait kell pótolnunk. E munkában még számos beállétségeinket is szemmel kell tartanunk. A panszlavizmus épen most egész szemtelen bátorsággal mutogatja hydrafejét. Mint egykor a jeruzsálemi templomépítőknél, nekünk is egy kezünkben vakolóval, másikban karddal kell építenünk anyagi és szellemi haladásunk templomát. S e beállétségek számát sokan még holmi importált idegenekkel is szaporítják, — oly ügyefogyott esőselék néppel, mely hazájában kenyeret nem találva, hozzánk tódul; de mely ide sem műveltséget, sem szakértelmet, de még jó szívet sem hoz magával, — hoz azonban annál több ellenséges indulatot és gyűlöletet minden iránt, a mi magyar.

Zólyomgyégyében, de megyénk határán, Forgáchfalva község mellett húzódik a nagy véghelyi uradalom. Egykor az Eszterházyak birtoka volt; — mostani tulajdonosa pedig nemeskéri Kiss Miklós, 1848-iki honvédeztredes és Kossuth Lajosnak egyik leghűbb embere és barátja. E nagy kiterjedésű uradalom tisztjei pedig — egykettő kivételével — mind csehek és morvák, kik nemesak hogy nemzeti közszellemünkbe magukat beélni és nyelvünket megtanulni nem akarják, de valódi fanatikus gyűlöletet ápolnak nemzetünk és nyelvünk iránt. S e gyűlöletet nem is igen takargatják, sőt minden adandó alkalommal nyilvánosan is fitogtatják. Fejük — úgy látszik — valami Krausz nevű hrinyovai főerdész, ki valódi sportot űz vele, hogy mindenből, mi magyar, gúnyt és éretlen tréfát csináljon . . . A csehadtának sem istene, sem hazája, — egy nemzet legszentebb érzelmeit is bitang kóronak tekinti, melyen ő is bátran rágódhatik . . .

Ennek méltó társa valami Pompe nevű erdészgyakornok, ki legközelebb a forgáchfalvi erdész mellé lett beosztva, s ki már többször egész bátran nyilvánította azt, hogy azért nem megy az itteni társaságokba, mert ott magyarul beszélnek, ő pedig ki nem állhatja, sőt gyűlöli a

magyart, s a magyar nyelv is úgy sérti az ő hosszú cseh füleit, akár az ebvontás . . .

S e szemtelen káromlást azzal a piszkos szájjal ejti ki, melylyel a magyar kenyeret tömi magába . . . Valóban ebnél is aljabb természet; megmarja a kezét, mely neki kenyeret ad . . .

Ime, csak két példány ama diszes menaszériából, mely egy ősi magyar birtokon hízik, — mely folyton odadörgölődik a nagy termő fához, hogy hullasson makkot az ő részére is, melyet nagy mohón felfal, de csak gyűlölettel tekint a fára, mely alatt élődik . . . És a tősgyökeres magyar birtokos, a 48-as vitéz ezredes, ezt tudja, vagy nem tudja túri, sőt e veszedelmes élősdiket még folyton szaporítja is! . . .

Szomorú jele az az időknél, hogy magyar földbirtokosaink és főuraink között még sokan vannak, kik mellőzve a szakképzett és sokkal megbízhatóbb hazai erőket, birtokaikon folyton csak idegeneket alkalmaznak tisztükül. Mi céljuk van ebben? — elképzelni sem tudjuk. Azt látjuk azonban, hogy sok derék, szakképzett magyar fiú, hosszú kinlódás után sem tud állandó kenyérhez jutni, mert azt holmi idegen cseh maratócz kapja el előle.

Vagy talán nagybirtokosaink hazafiságot akarnak gyakorolni vele, hogy így idegen, erőteljes beoltásokkal ismét terjedelmessé tegyék a százados viharok által megtépett nagy nemzeti fát? . . . Nehezen hisszük, hogy ez nekik sikerüljön . . . Különbén is — hogy a hasonlat mellett maradjunk — nemzetünk olyan sarj-erdő, melynek sorait megritkította ugyan a balsors, de mely nem szorul arra, hogy holmi hitvány cserjékkel, élösdik, kúszó-mászókkal tömje be a benne ütött réseket; önmagából is elég erős, egészséges töveket fog az hajtani, ha gyökereit mindig a honszeretet legtisztább forrásából fogjuk öntözni.

Különbén is — a mint a keserű tapasztalat mutatja, az ilyen importált cseh népség soha sem fog nemzetünk testébe beleolvadni. Itt is csak cseh népség marad az, melynek sivár lelkében a szeretetnek és kegyeletnek egyetlen egy szikrája sem éled fel azon nemzet iránt, melynek szeretetét élvezi; — mely mindig idegen marad azon ország iránt, melynek áldott földjén kenyérkeresetet talált, — idegen, sőt ellenség

azon nemzet iránt, melynek kebelébe családi életét ültette. Előtte a magyar mindig csak műveletlen, betyár nép, nyelve pedig csak ebvontás marad

Hazánkban, az önfeláldozó hazafiság emez egykori termő földjén, újabb időben szintén érezzük ama hazátlan, cosmopolitikus szellemet, mely előli azon természetes szent ösztönt is, mely mint gyermeket nemzőihez, köt minden embert a földhöz, melyen bölcsője ringott; — ma nem egyszer a felett kell már aggódnunk, nehogy az újabb nemzedék e szellem behatása folytán teljesen elveszítse a nemzeti öntudatot. Minek szaporítsuk hát e veszedelmet oly ellenséges érzületű idegen fajjal is, mely nemzeti közszellemünket megrontani, nemzetünket meggyalázni akarja? . . .

Jó lenne ezt figyelembe venni azon nagy urainknak is, kik eddig talán nem is gondolták meg azt, hogy a piszkos, melylyel e gézengúz esőselék a nemzetet illeti, első sorban az ő csillogó nemzetiségi vértjüket szennyezi be.

H. E.

A h é t r ő l.

Mikor a hétről kívánok referálni, mindig magam elé varázsolom annak lefolyását, s e képből igyekszem impulzust meríteni a munkához, mely épen annyira nem könnyű, mint a mily könnyen bírálgatja meg és esetleg elítéli az olvasó.

De hát az előbbiben van némi ratio, mert mi, a szigorú kritikusok, kik mentek vagyunk minden külső befolyástól, úgy állítjuk magunk elé és festjük a dolgok folyását, a mint az a maga valójában — a variánsok nélkül — lehetséges. Eltekintünk az egyéni érdekektől, s a mint nem számítunk az egyeseknél esetleg előidézhető kellemes vagy kellemetlen hatásra, épügy nem vezéreltethetjük magunkat az írásban saját egyéni hangulatunk által. Miután pedig az ismert tapasztalati tény, hogy a mai kor szerencsétlen viszonyainál fogva, az igazság fáj annak, kinek szemébe mondjuk, el kell készülnie lennünk a „nem tetszés” nyilvánításaira is, és azokkal — kikerülve a zavarosból kihalszva meglegyintünk kissé — szembeállunk. Mert hát ilyenkor rendszeren mi vagyunk, akik az ő szempontjából „kellemetlenkedünk” az igazságnak merész szembemondásával. Nagyon természetes azonban, hogy a sajtónak — fontos hivatásánál fogva — felül kell emelkednie az ilyen hétköznapi apró-eseprő

hatalmas sziklakapuhoz hasonlított; középen a megáradt Aranyos hullámai hömpölyögtek végig, hátukon óriási jégtáblákkal, melyeknek egymáshoz ütődése olyanforma morajt okozott, mintha sötét éjjel sok mértföldnyi távolról a chalonsi sikon hallaná az ember Aetius harezát Attilával.

E természetalkotta sziklakapu aljában egy koresma volt, háttal a sziklafalnak támaszkodva.

Beléptem. Minő ellentéte e rozzant koresma, a kívül mesteriesen esopotosuló természeti nagyszerűségeknek! X lábú asztal, ajtó nélküli ruhaszekrény, padlásig érő vetett ág, alatta egy malacz, mellette egy fakriolinban őrzött lúd; a mestergerendáról mint egy függő lámpa, egy esüngött alá valami, mely rettenetes szaggal töltötte meg a levegőt.

Ez volt a bútorzat. A koresma tulajdonosa római ivadék lehetett, de sem magatartásán, sem öltözetén, sem arcvonásain nem látszott meg az előkelő származás. Valóságos havasi mőcz volt, kinek csak látásától is megijedne valami gyöngébb idegzetű hölgy.

Két forintomból valamiképp arra szántam, hogy reggelizzek belőle, de a padlásról lecsüngő valaminek irtózatos szaga, elvette minden étvágyamat; mindazonáltal úgy gondolkodtam, hogy veszek a koresmarostól valamit s elköltöm utközben, ha tovább megyek.

— Van-e valami enivalód, apó?

— Ha van pénz, kapsz kenyeret.

Erre egy magas termetű fiatal oláh lépett be; télszemére kaucsal volt s tekintete megátalkodottságot árukt el. Megijedtem tőle; gyermekies phantasiával azt hittem, hogy mindjárt elveszi két forintomat s bedob az alig két ölnyre kavargó Aranyos jégtáblái közé. Szepegy mondám, hogy pénzem nincs, de azért éhes vagyok.

— No, ha éhes vagy, jöjj, egyél velünk; te is megeheted azt a mit mi, ha nadrágban jársz is.

Avval elővett egy darab kukoricakenyeret s leült az X lábú asztalhoz, épen a padlásról lecsüngő va-

T Á R C Z A.**Csendes szobámba . . .**

Csendes szobámba egyedül
Ülök hallgatagon,
Kint sátrát a világ fölél
Sötétlő este von.

El, beborúl az alkonyat,
Mig hosszan elterül:
Ejtszak, kelet, dél és nyugat
Sötét éjbe merül.

Mintha a föld, mintha az ég
Mely csillaggal tele, —
S egész világ egy fekete
Tengerbe hullna le.

Itt ülök és gondolkozom,
S mi egymást váltja fel
Lelkembe ezer gondolat
Ezernyi eszme kel.

Ezernyi bús s vig gondolat,
Miként hő nyári nap
Ott fenn a menny végtelenen
A felhők, sugarak.

Az ég is egyszer elborong,
Dörög, villáma gyúl.
De újra csak felmosolyog
Borúja elsimúl.

Szebb lesz, derültebb areza még,
Szebb, mint előbb vala,

Tarka szivárvány a magas
Egeknek mosolya.

Fenséges est, fenséges éj
Kit annyi félve fél,
Ajkad némán, hallgatva is
Minő sokat beszél.

Borsody Béla.

Miért nem gyűlölöm én az oláhokat.

(Vége.)

Egész éjjel — a mi még hátra volt virradtig — arról a bűvös vidékről álmodtam.

Voltaképen nem is álom volt az, hanem a merengő képzelődésnek játéka, mely lelkemet lebilincselte s álomszerű fásultságban tartotta. Nem is tudtam, hogy körülöttem sötét éj van, mintha mindig világosan jártam volna azok közt a sziklak közt, a hol sem ember, sem állat nem jár téli időben.

Mikor a vaióságos hajnal beköszöntött, talpon voltam s beesületes házi gazdámát köszöntve, erős ellenzései dacára elindultam arra a járatlan utra.

Nem tudtam merre, de nem is kellett kezdezősködnöm utánna, egy tekintet a vidékre, megmutatta, hogy merre kell tartanom. Úgy voltam, mint a költő gyermeke, ki elérhetlen vágyak után epedve, meglátja a szivárványt s szünetlenül felé haladva, völgyön, árkon, bokron keresztül, fel akar kapaszkodni arra az égi hidra, melyen tul örökkévalóság vár rá. Meglátam leánykákó várát, azt az égbenyúló meredek sziklaoszlopot, melyhez az aranyosvölgyi nép oly sok és szép regét esatol s ez elég volt, hogy lelkemnek szárnyai ujjult erőre kapjanak s én mentem, jobban mondva, rohantam felé.

A völgy elszorult s a bejárat egy természetalkotta

kalamitásokon, s általános téren mozogva, nem szabad előtérbe engedni az egyesek érdekeit. De furcsa dolog is az, mikor az ártatlan szellemeskedést felfújuk! Hanem hát így van ez. Most is epébe mártottam a tollamat, mert erre készített a heti hangulat, de mégis megszelídült irásközben a penna, s elem kerülnek a dolgok egyenként rideg valójukban. A hét végén tömörült az egész sorozat egy egészszé, az elején az „ugorka idény” legmarkásabb színezett képét láttuk magunk előtt, s e már már alaposan rögzített szellemi képet, sem a városunkon át ezamogó két bozontos medve haragos morgása, sem amaz immár szörnyen elmérgesedett „harez” nem bírták elmozdítani, midőn egyszerre elmosta azt szellemi szemünk előtt az „esemény”-ek torlódása.

Különös játéka a sorsnak, hogy a sorrend hű megtartása egy szerencsétlen ifju neerológját tolja előtérbe. A vidéki reporter epedve vár egy öngyilkossági, egy szenzációs hírré, s keze szinte rámeleg a chablonszerű referáda írására. De mikor a fáma egy tevékeny, komoly ifju öngyilkosságáról értesít; kit ismertünk, kinek kedélyességében még csak egy-két nap előtt gyönyörködhetünk, szívesen elengedünk a hírt; — lehanyatlak a kéz, s résztvevő sóhaját bocsátunk az ifju után, ki elfáradt, kimerült a várakozásban, mert daczára hivatalnokai lelkiismeretességének, buzgólkodása és érdemei mellőzettek, — talán egy érdemtelennek, de hathatósabban pártfogoltnak a kedvéért. Kevés lelki ereje, bátorsága volt szembeszállni a lét súlyos küzdelmeivel, s menedéket keresett az örök megnyugvásban, hol ment lett az ambíziót és önérzetet sújtó malicziáktól. Valóban szomorú példája annak, mily súlyos következményei lehetnek a hivatalosztogatás terén annyira domináló „érdekeltség”-nek. E megrendítő eset még inkább megérleli meggyőződésünket, miszerint az ifjuság ambíciójának fejlesztésére minden lehető el kell követni, s nem elriasztani az általa választott, mindenesetre göröngyös pályától.

A lehangelő esemény referálása után szinte jól esik néhány sorral megemlékezni a „művészet”-ről is. Mert hát a művészetek is tanyát ütöttek nyári tespedésben szenvedő városunk falai között. — Igaz, hogy a tulajdonképeni művész, a hirneves Shakespeare-Molière-receitator, csak egy estén veszi igénybe közönségünk figyelmét és zsebét, de hát nyáron nem is kellemes multság a négy fal között izzadva végighallgatni az inkább aethetikusokat érdeklő szavakat. Bőletet ugyan meg nem mondhatunk a művész szereplése fölött, de nagy és jó híre határozottan kedvező színbe mutatja be előttünk, s így fokozott igényekkel nézünk az est elé, s reméljük, hogy műértő közönségünk is sietni fog felhasználni az élvezetet nyújtó alkalmat.

Kíváncsi volna, hogy ha már megoszlik a közönség, az arányosan törtenjék; a mennyiben ugyancsak ez estén nyílik meg a művészet másik — a buzatéren nagy bódé alakjában felállított — temploma. A panoptikum, vagyis inkább történelmi muzeum, melyben részint a multban élt, részint a jelenben élő híres szereplők válogatottai életnagyságban és természetesen láthatók, bizonyára nagy közönséget fog vonzani. — A tulajdonos muzeumával már igen sok nagy városban fordult meg, s — mint előttünk igazolta — a sajtó és közönség mindentűt elismeréssel fogadta.

Ezt meg is érdemlik, de azért mi még sem igen biztatjuk őket, mert hát itt kiismerhetlenek az „állapotok”. Innen — a közönség hangulatához képest — sok pénzt is el lehet vinni, meg agyonra is lehet bukni!

Vederemo!

K.

lami alá; a fiatalabb oláh vele szemben foglalt helyet s nemsokára mindketten elkezdtek enni. Ez étkezés undorító volt; az a lecsüngő valami, egy hónapok óta döglött hal, melynek jóformán csak szagával táplálkoztak ezek a szegény emberek, még pedig úgy, hogy a kukorica kenyérből egyes kis darabkákat a döglött halhoz érintettek, mely azonnal megtöltte átható szagával a kenyérdarabkákat — s ők ezt lucullusi lakomának tartják!

Valahányszor izléstelen étkezést látok, mindig áldom a sorsot, hogy magyarnak születtem, mert csak a magyar az, a ki nem szereti a pikáns ételeket.

Nem fogadtam el a mócz meghívását, de azon töndöttem, hogy miként szabaduljak ki ez oduból?

— Hát csakugyan nincs pénzed? kérdé a fiatalabbik?

— Fájdalom nincs, de nem is nagyon kell.
— Hova utazol?
— Offenbányára.

— Ej, ej! Azt hiszed, hogy bolondok vagyunk! Ki menne most Offenbányára?

— Magam la! Isten áldjon meg jó emberek, sietnem kell, hogy estére megérkezhessem.

— Dejszen abból semmi sem lesz! Hanem két forintért elkísérlek.

— Ebből már igazán semmi sem lesz, vetém oda önérzettel. Szentül hittem, hogy ez ember engem megcsalna; elvonná pénzemet s ott hagyna az ut közepén. Kezembe vettem motyókámat s elhagytam a piszkos odut. Csak jó száz lépésnyi ut után mertem visszatekinteni; bár ne tettem volna! A fiatal oláh sietős lépésekben követett, utól akart érni. A vér szívembe tolt, megállottam mint egy sóbálvány s elsorult lélekkel vártam, hogy mi fog történni.

Sokat hallottam a forradalomról beszélni — a társaságokban akkor többet beszéltek e nagyszerű trágédiáról, mint ma; épen ez a völgy volt az, hol az oláhok szervezték querilla esapataikat, e sziklák között tanyáztak

Közgazdaság.

Koncentrált marha-trágya. (Engrais de boeuf.) A nagy megerőltetések, melyeket földmívelésünk emelése érdekében tesznek és melyekkel azt üdvös reformok által javítani akarják, arra indítottak bennünket, hogy gazdáink figyelmét egy oly új kitűnő találmányra irányítsuk, mely lehetővé teszi a földbirtoknak fölötté olesó és intenzív kihasználását. A legeminebb segítője a mezei termelésnek tudvalevőleg a föld rendszeres trágyázása. — Tréfort miniszternek az a kijelentése, melyet nemrég tett, hogy a Bálnának Magyarország élestaraként való feltüntetése maholnap szatirává válik. — majdnem az egész országra nézve áll, és ennek első sorban gazdáink visszaütésítő magatartása az oka, melylyel a modern földmívelés újabb segédeszközöit fogadják. Így aztán nem esoda, hogy a sokkal jobb magyar föld hektáronként átlag mintegy 10—14 hektoliter terménynyel kevesebbet ad, mint az angol föld, a minek csak az az oka, hogy míg a magyar ember minden ilyen „surrogat” ellené kézzel-lábbal védekezik, addig az angol az ily segédeszközök racioalis alkalmazása által sokkal nagyobb eredményt képes felmutatni. Ehez járul még nálunk a föld termő erejével való visszaélés, a mi, — ha tovább is így tart — oda fog vezetni, hogy földjeink termelőképesség tekintetében a leggyöngébbek mögött is vissza maradnak. Körülbelül két évvel ezelőtt azonban az ismert Saxl testvérek ezég Temesvárott „Első es. és kir. szabad. koncentrált marhatrágya-gyár” czim alatt oly telepet alapítottak, melynek termékei ma már annyira használtak és elterjedtek, hogy a gyár gőz- és sok más legújabb szerkezetű gépei mellett nagyon tekintélyes számú munkásokat is kénytelen foglalkoztatni. — A 60-as évek óta egy körülbelül 20 hold kiterjedésű területen 6—7 ölyvi magasságban fölhalmozott állati trágya anyagok, melyeknek tömege már óriási dimenziókat kezdett ölteni, úgy, hogy mar komolyan kellett ez óriási trágyahegy elszállítására gondolni, adták a nevezett ezégnek az impulzust, hogy ez anyag pulverizálásával, illetve koncentráálásával kísérleteket tegyen, melyeket — mint a tapasztalat mutatja — nem csak technikai, hanem anyagi eredmény is kísér, úgy hogy e gyár készítményei földmívelési és nemzetgazdasági szakkörökben a legjobb fogadtatásra találtak és a kereslet folytonosan növekedik — Különösen a mintagazdaságok azok, melyek eddig műtrágyát használtak és azt most a temesvári gyárnak koncentrált állati trágyájával pótolják, vagy mindkettőt egyidejűleg alkalmazzák. — A Saxl-féle trágyaanyag sok előnye van a közönséges műtrágyával szemben és a földmívelésnek legjobb elvén, az istálló trágyagazdaságon alapszik és tulajdonképen nem áll egyébből, mint az istálló trágyagazdaság népszerűségéből, melynek ezéja a földnek az állati trágya útján időről időre mindazokat az anyagokat visszaadni, melyek attól a kibaszálás által elvonattak. A műtrágyánál kénytelen a gazda a tulajdonképeni hasznos alkatrészek mellett: mint nitrogén phosphorsav és kali, ezekkel arányban nem álló nagy mennyiségű nemesak értéktelen, hanem még ártalmas részeket is felhasználni. — A Saxl-féle trágyaanyag a következő alkatrészeket tartalmazza:

Eghető szerves alkatrészek	— — —	70%
Hamu	— — —	30%
100 rész száraz alkatrészben:		
Víz	— — —	9.16%
Földoldható phosphorsav	— — —	2.30%
Nehezen oldható phosphorsav	— — —	3.02%
Nitrogén (Légeny)	— — —	3.05%
Kali (K ₂ O)	— — —	1.92%
Kénsav (S O ₂)	— — —	0.78%

Ez az összetétel mutatja, hogy a töményített marhatrágya kitűnően alkalmas gabnemek és mezei termények trágyázására. Nem képzelhető sem jobb, sem könnyebben kezelhető trágya, mint a nevezett temesvári gyárnak terméke, és bizonyára csak szolgálatot teszünk a magyar gazdaközönségnek, ha e hazánkban új iparággal, mely rövid fennállása óta a szakkörökben oly kitűnő fogadtatásra talált — az idej nagy körösi gazdasági kiállításán pedig az első díjat: a nagy érmet nyert — megismertetjük és kívánjuk, hogy e gyár hazánkban az ohajtott üzleti virágzásnak induljon.

Janku a nagy forradalmi idiota; innen rohantak be Aranyos szék térségeire, Fehérvármegyébe, hogy legyilkolják a magyarokat s felégették a nagyenyedi collegium könyvtárát. Itt kell elsikkadnom nekem is. . .

— Várj egy kicsit urfi! kiáltott reám, van itt egy hely, ahol nem mehetsz magad, mert nem tudod az utat. Azért jöttem, hogy átvezesselek rajta.

Meglepett, lassankint kezdtem éledni. Tehát nem akar meggyilkolni!

Az a veszélyes hely nem volt messze, egy megáradt havasi patak az uton keresztül csörtetett az Aranyosba. E patakon kellett átgázolni, de az utjárás csak ott volt lehetséges, a hol uti társam megjelölte. Hátára vett s úgy vitt keresztül a nem mély, de annál erősebben rohanó hullámokon. Ha egyedül kísértem volna meg az átmenetet, a víz sodra elhajított volna. A megátalkodott kinézésű oláh segített rajtam, talán életemet mentette meg, pedig el is vehette volna. A tulsó parton letett s ő visszatért. — csak ennyit kiáltott utánam: — Ha lenne pénzed, elkísérnélek továbbra is, — de ezental magad is elmehetsz, csak az utból ne téj ki. Isten segítsen meg.

Gyermek ésszel nem tudtam felfogni az ifju oláh szívességének nagyságát. Mint később hallám, a megelőző nap egy lóhátas embert sodort el a veszélytelennek látszó hegyi patak; az utas bátran megy belé, de a kömederben elsiklik s akkor vége; a megduzzadt Aranyos örvényei pár lépésnyire kavargognak. . .

Leirhatnám e sziklaút nagyszerű részleteit, maga a völgy vetekedik a híres straczenai völgygyel, sőt egyes helyeken felülmulja. Reclus, a híres francia utazó és író maga is bámulta e völgyet, noha neki sok nagyszerű vidéket volt alkalma látni. Itt is van egy óriási sziklakapu, orgonaszerű bazalt sziklafal, számtalan vizesés, részben kiálló meredek kőoszlopok, speciális flóra, mely télen is vegetál, a völgy néhol annyira összeszorul, hogy az utazó azt hiszi, hogy nem mehet át rajta. A természetnek

T. Szerkesztő ur! A gömörmegeyi községi körjegyzők folyó évi július 19-én Tornallyán tartották meg, — évi rendes közgyűlésüket, — a tagok nagyszámu részvétele mellett a városháza tanácstermében.

A gyűlés főbb tárgyai annyira közérdekek, — hogy azokat legközelebb egész terjedelmében közölni fogjuk, — e helyütt csak azt emlitem fel, — hogy a gyűlést az általános tisztújítás tette érdekessé.

Elnökké megválasztott: Fridrik Vilmos pelsücsi, Alelnökké: Prékopa Károly nagyörözei, Főjegyzővé: Záhonyi János sajtó-gömöri, Jegyzővé: Markus Dénes giczei,

Pénztárnokká: Molnár Gusztáv rimabányai jegyző.

Választmányi tagok lettek: Felföldy Ottmár felső-vályi, Dusza Károly horkai, Dobay Vilmos oláh-pataki, Bogisics Mátyás betleri, Remenyik Károly jolsvai, Katona József oldalfalvi jegyzők.

Jól esett látnunk a közgyűlésen a járás főszolgabíróját: Szontagh Zoltánt, ki érdeklődéssel hallgatta a közgyűlés lefolyását, — s meleg szavakban adott örömeinek kifejezést, — hogy alkalma nyílt abban részt venni. — mi által fényes tanujelét adta annak, hogy a jegyzői kar működését, a közoktatás terén, — méltányolni tudja s azt igyekszik minden alkalommal érvényre is juttatni.

Közgyűlés után a nagy vendéglő termében közeled volt, mely a legderültebb hangulatban folyt le. Toasztokat mondott Fridrik Vilmos elnök, a jegyzői karra és Marton Bertalan esetenki főjegyzőre, a nyugalomba vonult érdemes egyleti alelnökre.

Marton Bertalan és Záhonyi János Fridrik Vilmos egyleti elnököt éltette. Majd Záhonyi János, az elutazása miatt a közebeden részt nem vehetett derék főszolgabíró: Szontagh Zoltánt éltette, ki mindenben boldogult atyja nemes példáját követve, a járás köztisztletében áll.

Záhonyi János, egyli. főjegyző.

* * * 1888. július 17.

Tekintetes szerkesztő ur!

A gömöri ref. tanító-testület vályi szakasza f. hó 9 én tartotta ez évi értekezletét Bejében. A vályi szakasz papi elnöke: Hubay Lajos, körlátogató lelkész, tanító elnöke: Csizi Béla, körlátogató tanító. Jelen voltak az értekezleten: Juhász György, otrokocsi, Nagy Jenő, kálosai, Nagy József, visnyói, Palesó Sándor, bejei, Rasky János, alsó-falusi, Réthy József, mihályfalvi, Székely Bertalan, rási tanítók, mint az értekezlet tagjai. — Bodon Barna, Litkey György, Nagy Márton, Papp Zsigmond, Réthy Andor, érdeklődő felek.

Mielőtt az értekezlet kezdetét vette volna, Palesó Sándor bejei tanító a jelenlevőket a helybeli temetőért megtekintésére szólította fel. A temetőt lebilincselte a jelenlevők figyelmét, mindenki mélyen meghatva, szívében szent érzésekkel vett búcsút, az igazán páratlan odaadással gondozott temetőértől. — Innen visszavonulva, mely sajnálatát fejezte ki az értekezlet a felett, hogy sem papi, sem tanítói elnöke nem volt jelen, sőt még a helybeli lelkész is távol maradt az értekezletől. Majd Juhász György otrokocsi tanító elnökké választván, az értekezés kezdetét vette.

Először Palesó Sándor bejei tanító gyönyörködte-tett bennünket, a melegségmérő megismertetéséről tartott tanításával. Nyugodt, érthető előadása, tapintatos módszere, nem kevésbé vonzó módoza, fényes sikert eredményeztek. Hasonlót mondhatunk számtani és mértani tanításáról is. Azután Juhász György otrokocsi tanító lépett elő, a mértanból a négyzet, téglány és ferdény területének megméréséről tanított. Tanítása nem mondható hibátlanak, mert tudva azt, hogy a tanításnál a szemléltetés igen fontos, hibáknak tartjuk, hogy az ölegysége gyanánt táblára rajzolt vonalat, csaknem büvészeti hirtelenséggel négyzette alakítva, — egy darab földbirtokként tüntette fel s hosszát 9 szélességét 7 ölnék vette és épen azután, mikor már tanította, hogy a szoban forgó alaknak minden oldala egyenlő. Meglett embereknél, kiknek képzelő tehetségük képes utánkísérni az ilyen „teszem fel”-eket, megengedhető ez, de gyermekekénél igen könnyen értelemszavart idéz elő s a tanítás meddő marad. — Ezek után következett a szokásos bíralat. Nagy Jenő kálosai tanító bíralt először, ki is egyszerűen, min-

egyik legesodálatosabb panorámája, melyet az Isten csak jó kedvében teremtett. — Az ég boltozata a völgy mélyébe, csak egy keskeny szalagnak látszik s csak egy-két óráig világítja meg a napsugár.

Vajjon volna-e ember, kinek lelke ne örülne e fel-séges látványon? Az ámulat fogva tartott s csak akkor vettem észre, hogy este van, mikor egészen elsötétedett. Az igazi gond csak most lepott meg: hol fogok hálni? lakásnak semmi nyom, — kutya nem ugatott, farkas nem süvöltött, nem jár itt télen még a vadállat sem. csak az Aranyos jégtábláinak ijesztő morgása hallatszott.

Leültem egy köre s tűndöttem. Végre elhatároztam, hogy utamat éjjel is folytatom, ha már ide kerültem, legyen meg Istennek az ő szent akarata. . .

Kevés idő múlva távolról emberi hangokat hallottam, most már nem féltem attól, hogy rablók kezébe kerülök. Egy tehetetlen gyermekkel szemben a rabló sem lehet kőszívű, a hideg is fokonyint növekedett s attól kelle tartanom, hogy ha elalszom, megfagyok.

A hangok közeledtek s én bevártam embereimet. Két hatalmas természetű oláh volt, kik egyenesen felém tartottak.

— Hát te mit keresel itt éjnek idején? kérdé az idősebbik.

Elmondtam.

— Ejjnye, be derék! Pompás fiu vagy! Mi is oda megyünk ahova te, de csak reggel. Gyere velünk még egy kissé, aztán meghálunk. Van itt egy rozszant viskó, nem lakik benne senki, nyáron a kecskepásztor tanyája, abban fogunk hálni.

Magukkal vittek. A két oláh maga közé fektetett, betakartak saját szürkődmonókkal, testükkel melongettek, hogy ne fázzam. . .

Derék emberek voltak, azóta nem tudok haragodni az oláhokra.

Másnap délre szerencsésen eljutottunk az én basi-busuk sógoromhoz.

Sajó.

den okadatok nélkül helytelennek nyilvánítván a tanítást (a melegségmérő megismertetéséről), egész az unatkozásig fokozódó szóbőséggel szolt arról, hogy ő miképen tanított volna, s mintegy tanítani akarta tanító társait. Egész bírálatából kitűnt, a csakis saját módszerét jónak tartó vélemény. — Ezen véleménynek Székely Bertalan, Réthy József és többek által felsorolt alapos érvek által való megdöntése után, az értekezlet nevezett tanítónak szives köszönetet szavazott s a melegség méréséről tartott tanítást megdöntötte. A többi tanításokat hasonlóképen. — Megjegyezte még Réthy József a természetrajzból az „aranyka”-ról tartott tanításra vonatkozólag, hogy a szemléltetés okvetlen szükséges lett volna. De mivel illető tanító nem annyira nagyvonalú, mint inkább olvasmányról tanított az aranykáról, de főképen mert állítása szerint a bejeli határban aranyka nincs, a szemléltetés hiányát hibának nem tartva, — örültünk a bejeli gazdak kiváló szerenésének.

Végre, miután elhatározott, hogy értekezlet a helybeli presbyteriumot jelezőkönvi kivonat folytán értesíteni fogja tanítójuk lelkiismeretes és épületes tanításáról — az értekezlet véget ért!

Valóban engem igen gyönyörködtetett ez értekezlet s elhatároztam, hogy ha nem veszik rosz néven az értekezleti tagok, én, ha csak tehetem, minden évben részt veszek abban. Nem, hogy én véleményt mondjak, de hogy gyönyörködjem, hogy miként vezeti be egyik-másik tanító azt a fejletlen gyermeket az értelem világába s hogy épületes vegyek belőle. A teendők elvégzése után pedig gyönyörködhessenek Székely Bertalan és Nagy Márton tanító urak mindig új és találó élezeikben, nem különben deákori kalandjaik erős humorral fűszerezett elbeszélésében.

Tiszta szívvel kívánom, hogy e szakasz tagjait Isten sokáig őrtesse, hogy minél több jó hazafit nevelhessenek a hazának. Akkor jöhet a muszka, nem ijedünk meg tőle!!!
Távoli Endre.

Hírek és vegyesek.

Stefánia trónörökösné ő fensége a dobsinai jégbarlangban Dobsináról írják: Stefánia trónörökösné ő fensége, mint előre jelezve volt, folyó hó 23-án délután meglátogatta a dobsinai jégbarlangot; ő fenségének méltó fogadására, körülbelül kétszáz főből álló, nagyobbára női díszes közönség jelent meg a barlang környékén; ott voltak Andrássy Manó gróf és családja, Bornemisza László, megyénk alispánja, Gömöri Pál, dobsinai polgármester, Ruffényi a barlang felfedezője. Ő fensége a Koburg hercegi család kíséretében d. u. 3 órakor érkezett meg Pohorelláról s a kocsiból leszállván gróf Andrássy, Bornemisza alispán, Gömör Pál polgármester üdvözlését fogadta s a válaszként adott nyájas főhajtás után, a vendéglő érintése nélkül, megindult a kitűnő karban tartott utakon a barlanghoz, melynek bejárata előtt egy esinosan feldíszített kunyhóban megpihent. — Maga a bejárati zöld galyakkal, virágokkal és ő fensége monogrammjával volt díszítve, felül pedig magyar és belga zászlók között az ország címere pompázott. Félórai pihenés után a magas társaság felvén a felöltöket, megindult a barlangba, melynek csodálatos szépségeiben háromnegyed óráig gyönyörködött a trónörökösné. Ez idő alatt a hivatalos személyeken kívül másokat nem bocsátottak a barlangba. A kijövetnél néhány percig ismét pihentek, mialatt megízlelték a pompás hideg vizet s azután nyájas hangulatban tértek vissza a vendéglőhöz, melynek homlokzata virágokkal és zöld galyakkal voltak beborítva, a közepén pedig nefelejtsből, magyar és belga zászlók közé, a trónörökösné monogrammjával volt beékelve. Rövid társalgás után ő fensége elbúcsúzott a fogadására megjelent uraktól s a közönség lelkes éljenzései között szállt föl kocsijába, melyen a magas vendég Pohorellára, Koburg herceg birtokára utazott.

Személyi hírek. Dr. Veres S. a mu főgymn. tanár, lapunk felelős szerkesztője, üdülés végett nejével együtt, néhány hétre Jegenye fürdőbe (Erdély) utazott. — Végli Ignác nyug. curiai bíró, rövid idő óta városunkban tartózkodik. s itt vejenek Madarassy Dezso törvényszéki bírónak szivesen látott vendége. — Andrássy László országgyűlési képviselő néhány napot veje Sztaniszlavszki Adolf trvsz. ki bíró vendégeként városunkban töltött.

Halálozás. Sulyos családi gyász érte Ruszkay Gyula jánosi-i ev. ref. lelkész, lapunk buzgó munkatársát, a gömöri ev. ref. egyházmegye egyik kiváló tehetségű munkás tagját. — Kis leánya Katalin, e hó 27-én rövid szenvedés után elhunyt. — Temetése e hó 28-án volt a rokonok, barátok és tisztelők nagy részvételével. Az elkövetett kedves gyermek ravatala felett Osváth István simonii ev. ref. lelkész tartott emlékedett hangú gyászbeszédet, melyből a vigasztalás balzsameszeppjei hullottak a bánatos szülők fájdalmára. A részvét, mely megyszerte általános, enyhítse a fájdalmat s a kedves elköltözöttnek legyen álma esendes és nyugalma zavartalan!

Művészi előadás. Szakáll Antal, a hírneves magyar Shakespeare Molière recitator, ma f. hó 28-án felolvasással egybekötött művészi előadást rendez, melyről lapunk e számában már nem referálhatunk, annyit azonban megjegyzünk, hogy az ügyesen összeállított műsor nagy közönségere tarthat számot s hogy a nekünk bemutatott bizonyítékok fényesen igazolják a szives fogadtatást és elismerést, melyben az ismert recitator a sajtó és közönség részéről mindenfelé egyaránt részesült. Az előadás lefolyását különben jövő számunkban bővebben méltatjuk.

Öngyilkosság. Az adóhivatal épületének homlokzatán gyász tobagót lenget az enyhe nyári szellő. El el kapkodja, s a nagy mindenségben messzire viszi annak jelentőségét, így de titokzatos susogását. . . Csak annyit árul el, hogy egy ifju, egy reményteljes élet csilloga tűnt le, megsemmisült a láthatár végső pontján. . . Egy ifjut, kinek egyetlen örömet képezte hivatalnok tisztének pontos, lelkiismeretes betöltése, kinek bámulatos buzgósága és kitartása hivatalnoktársai tiszteletét és be-

csülését a legnagyobb fokban nyerte meg, halálba üzött az érdem figyelmen kívül hagyása, hivatalbeli mellözterése. A szerenésellen ifju Preszler Gyula, adóhivatali gyakornok volt, ki e tisztet csaknem három év óta díjtalanul, egyforma odaadással, töltötte be. Most a közelebb megüresedett adóvégrehajtói állásra pályázott, legjobb barátjával Soós Miklóssal együtt, s folyó hó 25-én nyújtotta be kérvényét. Képzelt mellözterése végkép elkésztette őt, s 26-án délután vett egy hatlövetű revolvert, kiment a „Széchenyi kert”-be, s ott a sörszarnok előtti sűrű bokrok egyikében halántékon lötte magát. A lövés feltétlenül halálos volt, a jobb halántékesonton hatolt be s az agyat roncsolva a felső koponyacsonton jött ki. A helyszínén csakhamar megjelent Barna Imre városi alkaptány és dr. Zehery István orvos, ki azonban már esupán a halál beálltát constatalhatta. A hullát beszállították közközházunk halottas házába. Villámgyorsasággal terjedt a hír városzerte, s előttünk, kik még csak előző este is gyönyörködtünk a szerenésellen ifju esapongó jókedvében s szellemeskedéseiben, hihetetlennek tűnt fel az egész. S ime, a hült tetem meggyőződöttetett a szomorú valóról. . . Elszorult kebellet néztük a gyilkos fegyvert szorongató ifju tetemet. . . A megrendítő esetről rögtön értesítették táviratilag az elhunyt szüleit, kik azt hitték, hogy még életben találják szeretett fiukat. Érzékenyen sújtott hivatalnoktársai valóban szép jelét adták a kegyeletnek, midőn — felülemelkedve a felekezetség előítéletein — buzgó kartársuk halála alkalmából következő gyászjelentést adták ki: A rimaszombati kir. adóhivatal személyzete szomorodott szívvel jelenti Preszler Gyula magy. kir. adóhivatali gyakornoknak, folyó hó 26-án, élte 24-ik évében, történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei, folyó hó 27-én, d. u. 4 órakor fognak a helybeli megyei közközházból az izr. hitvallás szertartása szerint örök nyugalomra tetetni. Kelt Rimaszombatan, 1888. évi július hó 27-én. Aldás és béke lengjen hamvai felett! A temetés nagyszámú résztvevők jelenlétében folyt le. Szívzaggató látványt nyújtott a megtört anya kétségbeesése, megható volt látni az elhunyt volt hivatalnoktársainak küldötségét szemükben rezgő könnyel. A sirhantra két koszorút helyeztek, az egyiket: „Az adóhivatal Preszler Gyulának,” másikat: „A rimaszombati izr. ifjuság, a szerenésellen barátok” felirattal. A sirnál Csillag Mór mondott rövid búcsuztató beszédet, mely könnyeket esalt a jelenvotak szemébe.

Látványosság. A buzapiacson nagyobbaszabású fakalotmányt állított fel Bracco Rochus, a panoptikum tulajdonosa. Itt láthatók a multban élt és jelenben élő történelmi nevezetességek alakok életnagyságban és természetűen. — A gazdag és csábító program, melylyel megismertetett, remélni engedi, hogy közönségünk tömegesen fogja felkeresni a nálunk nem mindennap látható, s érdekes történelmi muzeumot. A részletekre nézve felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk mai számában foglalt hírdetésre.

Nyári multság. A rimaszombati kereskedő-ifjuság, ma f. hó 29-én, a „Széchenyi kert”-ben nyári multságot rendez a felállítandó Tompa-szobor javára. 30 kros belépti díj mellett. Olvasóink figyelmét már felhívtuk e multságra, mely fölötté magasztos eszme megtestestítését mozdítja elő. Reméljük is, hogy közönségünk minél tömegesebben fog hozzájárulni a szent cél kiviteléhez, már a beléptidíj esekély voltánál fogva is.

Nyári multság. A helybeli „Gizella” kiseddörvön-tézet derék vezetője, hozzá több oldalról ismételtentézet kérelemnek engedve, jövő hó 12-én újabb nyári multságot rendez növendékeivel, melyre közönségünk pártoló figyelmét előre is felhívjuk.

A Losonczon állomásozó gyalogság — a kassai nagy hadgyakorlatokon résztveendő — jövő hó 7-én indul el Losonczról, s utjában fél napi pihenőt tart városunkban, melynek közönsége évenként várva-várja a jó „katonabandát”.

Közgyűlés Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület, jövő hó 19, 20, 21-én Brassóban évi közgyűlést tartja, melyre megyénk közművelődési egyesülete is meghívatott. A közgyűlés feletté változatos programját lapunk szűk tere miatt egész terjedelmében nem közölhetjük most, esupán annyit, hogy gróf Bethlen András ünnepélyesen fogadja a vendégeket, aztán lesz tisztelgés az elnököl, tarsas ebéd, kirándulás, fiaklyás zene, az el ők gróf Bethlen Gábor tiszteletére és csak ezután lesz az ismerkedési estély. Szent István napján dísz istenitisztelet, melyen az E. M. K. E. testületileg vesz részt; ezután lesz a közgyűlés. Nagy orgonahangverseny, dísz-ebéd, festmények és képek kisorsolása, és este dísz-előadás fejezi be a napi programot. Aug 21-én kirándulás külön vonattal Sinaiba. A közgyűlés emlékére díszes album fog kiadtni, melybe hazánk jeles írói írtak. Ára: 55 kr. postán küldve.

A orsz. m. kir. zene és színművészeti akadémia színészeti osztályába lépni szándékozókak újból figyelmelt az igazgatóság, hogy a beiratásokat szeptember 6. napján kezdődnek s három napon át, d. u. 3-tól 5-ig tartatnak az intézet helyiségében, (kerepesi ut, nemzeti színház bérháza III. emelet). Azokat, kik az operai osztályokba óhajtanak lépni, különösen is figyelmeztetjük, hogy a nagyméltóságú miniszterium az operai osztályok tandíját a következő tanévtől kezdve 70 frtra emelte fel, s az eddig két évig tartó operai tanfolyamot az 1888/9-ki tanévtől kezdve három évre terjesztette ki. Ezen rendelet a jelenleg első évet végzett operai növendékekre is kötelező. Az operai osztályok ézváró színpadi vizsgálatain azonban, ezután csak a második és harmadik operai osztályok növendékei lesznek felleptetők, míg az első évesek esupán házi vizsgálaton, az intézet színpadán fogják képességüket bemutatni. Ez alól csak olyan növendék számára tehet az igazgatóság kivételt, kit az igazgatóság és tanári kar együttesen, mint különös szorgalmat és tehetségű nyilvános fellépésre érdemesnek tart. A felvételi összes feltételek annak idején egész terjedelmükben is közzé fognak tetetni, addig is az érdeklődőknek az intézet titkára, levelbeli megkeresésre, szivesen szolgál felvilágosítással s megküldi az intézet alapszabályait, nemkülönben a néhány nap mulva sajtó alól kikerülő évkönyvet, melyek expedálására szük-séges levélbéllyeg, a megkereső levélhez mellékelendő. Budapest, 1888. július hó 20-án. Dr. Váradi Antal, titkár.

Szerkesztői üzenet. R. A. urnak Kálosa Egyik ezikk későn érkezett, a másikat besoroztuk Lapunk szerkesztője furdóra utazott. Kaptá-e levelét?

Felolós szerkesztő: Cr. VERES SAMU.

Magán-hirdetések.

Kiadó lakás.

Rimaszombatan, a Losoncz-utca 49. sz. alatti házban egy lakás: mely két utcai- és egy előszoba-, konyha-, fa-, éleskamra- és padlásból áll, azonnal kiadó. — Tudakozódásokra készséggel ad bővebb felvilágosítást **Király Ferencz** tulajdonos.

Pályázati hírdetmény.

995. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. városánál a mérnöki állás lemondás folytán üresedésbe jövén, felhivatnak mindazon **okleveles mérnökök**, kik ezen állást, melylyel a városi szabályrendeletben előirt munkakötelezettség, évi 600 frt fizetéssel van összekötve, — elnyerni óhajtják, hogy ez iránti pályázati kérvényeket folyó évi **augusztus hó 15-ig**, a polgármesteri hivatalba az 1883. I. illetve az 1886. XXII. t. ez.-ben előirt okmányokkal felszerelve adják be.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város képviselő testületének 1888. évi július hó 10-én tartott közgyűléséből.

2—2 **Szabó György**, polgármester.

Tanulói

egy 13—14 éves, jó házból való intelligens ifju **Andrássy László** rimaszombati fényirdájában felvétetik. — Feltételek felől értekezhetni ugyanott.

Árverési hírdetmény.

A jánosi-i közbirtokossági italméresi jog a hozzá való épületekkel, kötelezőleg a rendes husméréssel 1889. január 1-től kezdődő három egymásutáni évre, **folyó évi augusztus 12-ik napján** a délelőtti órákban Jánosi-ban, a község házában tartandó árverésen bérbe fog adatni. — Árverelni szándékozók ez alkalomra 200 frt bánatpénzt kötelesek az árverés megkezdése előtt letenni, mely összeg a legtöbbet ígéro által a bérösszeg egynegyedrészenek megfelelően kiegészítve, mint biztosíték marad a közbirtokosság rendelkezése alatt.

Kelt Jánosisban, 1888. július hóban.

Sárközy Gyula,

közbirt. igazgató.

2—3

Hirdetmény.

3242. sz.

A rimaszombati kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dapsy-Pálicz Mária** végrehajtónak, **Szedlák János** végrehajtást szenvedő elleni 411 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Meleghegy község határában fekvő Meleghegyi 12. sz. tkben foglalt Szedlák János birtoklletőségére 408 frt 50 krt, és a meleghegyi 25. sztkben foglalt Szedlák János s neje Czirbusz Zsuzsanna nevén álló szellérségre az árverést 199 frt 33 krtban ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi szeptember hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor, Meleghegy községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis a meleghegyi 12. sz. tk. birtokra 40 frt 85 kr., és a meleghegyi 25. sz. tk. birtokra 19 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított es az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékköpes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. ez. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1888. évi május hó 6-ik napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Hánrich, kir. tszéki bíró.

Nyugoti tiszta Berni-faj Szarvasmarha-eladás.

8 db 4—5 éves tehen.
4 db 2½ éves üszök felfolytatva,
4 db 1½ éves üsző és ökor,
5 db idei üsző- és ökor-borju,
1 db 1½ éves bika eladó.

2—3

Értekezhetni: id. **Szentmiklóssy Kálmán** tulajdonosnál, **Sajó-Keszi**, u. p. **Kövecses**.

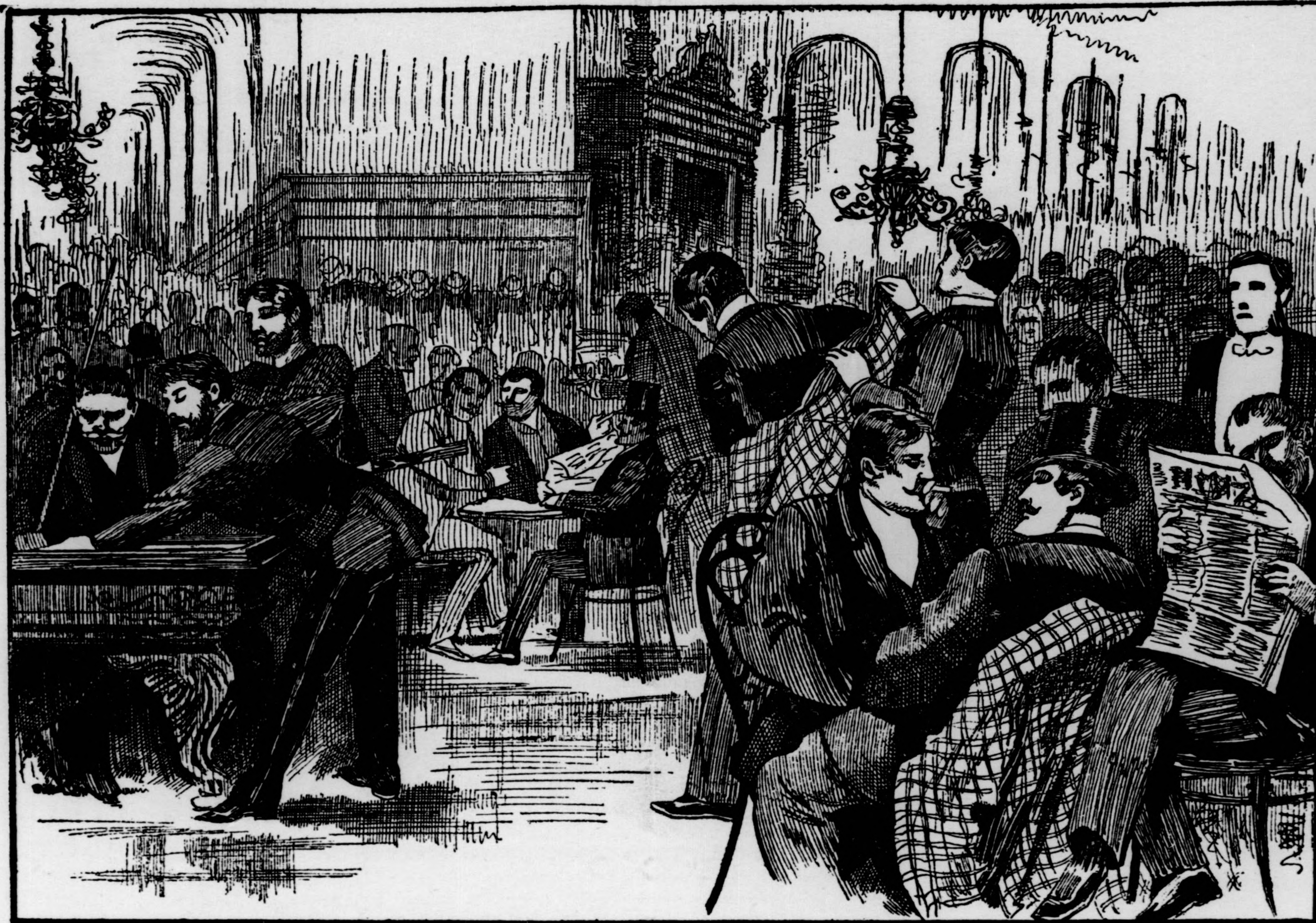
Szálloda-, sörcsarnok- és kávéházmegnyitási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tulajomására hozni, miszerint az általam már 15 évvel ezelőtt alapított **vendéglő- és sörcsarnok-helyiségeimet** legújabb **szállodává alakítottam át**, és azt — egy fény- és díszszel berendezett **kávéházzal** megtoldva — **szombaton, július hó 21 én nyitottam meg.**

A tetemes áldozatok, melyeket a város főterén levő
HÓTEL GÖMÖRI SZÁLLODA

átalakítása és a legkényesebb követelményeknek megfelelő emelése érdekében hoztam, tanujelül azon mindenkor törekvésemnek, hogy annak állandó jó

hirnevet szerezzek, és reményem, hogy a bennem helyezett bizalomnak meg is fogok felelhetni annál is inkább, mivel igen tisztelt vendégeimnek egy csinos és fénytel berendezett **kávéházat** és **éttermet** a legjobb **amerikai forgatható biliárdal** és számtalan **bel- és külföldi napi- és hetilappal** ellátva; — továbbá szép fedett udvarhelyiséget és minden kényelmet nyújtó divatos berendezésű **vendégszobákat**, valamint jó és izletes **ételek- és italokat** lesz szerencsém rendelkezésére bocsájtani; — tisztelettel megjegyezvén, hogy főfigyelmemet a jutányos árakra és a legjobb és legpontosabb kiszolgálatra akarom fordítani.

Kedves kötelességemnek tartom ezuttal mindazon igen tisztelt jóakaróimnak, kik előbbi üzletemet becses látogatásaikkal megtisztelték, azért legőszintébb Rimaszombat, 1888. július hó 22-én.

köszönetemet nyilvánítani, tisztelettel kérvén, miszerint az irányomban tanusított bizalmukban a jövőben is részesíteni kegyeskedjék. Mély tisztelettel,

GÖMÖRI EDE.

SZOBORCSARNOK.

RIMASZOMBATBAN:

a m. kir. törvényszéki palota előtt.

Megnyitás: szombaton, július 28-án.

Párisból **BRACCO** ur igazgatása alatt, melyben részint a múltban élt, részint a jelenben élő híres szereplők életnagyságban és természetben láthatók.

MŰSOR: Itt először látható: Rudolf főherceg es. kir. fenségének, Stefánia kir. fenségévéli egybekelése, mely az Augustinok templomában 1881. évi május hó 10-én tartatott. A plewnai esata után használt nagy ambulánczai, orvosok és betegápolók, irgalmas apácák által ápolat sebesült katonaság az orosz, török és román seregekből. — Stuart Mária lefejeztetése a lotharingiai kastélyban. — Első Napoleon császár a nagy auszterlitzi táborban 1805-ben; arezvonásain a legnagyobb nyugalom észlelhető körül van véve egész táborokara által. — Ő felsége I. ső Károly Románia királya, neje Erzsébet kíséretében. — Bratiann János, romániai miniszterelnök ő excellentiája. — Keleti csoport. — Ő felsége Abdul Hamid török szultán, diszöltözeten. — Osman pasa, volt plewnai török hadparancsnok. — Nasredin, az első persa sah, diszöltözeten. — Abdel Kader, az algieri fölkelőknek hirhedt főnöke. — Római szeretet (felebaráti szeretet), vagy a gyermeki szeretet hőstette. — Ezen csoport Nero római császár korszakából való, Európa fővárosában a legnagyobb elismerésben részesített. Ezekon kívül történelmi nevezetességű személyekről van még 20 csoport a t. ez. közönségnek megtekintésre kiállítva, melyek nagyszerű kivitelénél fogva megelégedéssel találkozandak

A kiállítás **ünnep- és vasárnapokon egész nap, hétköznapokon pedig délután 5 órától esti fél 10 óráig, nagyszerű világítás mellett van nyitva.**

Belépti díj: I. hely 20 kr. — II. hely 10 kr. — Külön kabinet 5 kr.

B R A C C O, igazgató.

Csak rövid ideig látható.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 123 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenő részletben és pedig: az első az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után, az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az 1881. évi december 6-án 39425/I. M. sz. a. kelt rendeletben előirt módon, a rimaszombati kir. adóhivatal, mint bírői letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított ár. feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnál és Zabar község előljároságánál tekinthetők meg. Az elrendelt árverés a fentirt tkvben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetmény egy példánya a bíróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett, az ár. feltételek pedig megtekintés végett, egy-egy példányban Zabar község előljároságának, nemkülönben ezen ár. hirdetmény egy-egy példánya az almagyi és sőregi körjegyzőknek szomszédos községekben, a helybeli szokás szerint azonnali körözés végett megküldetni, és tekintve, hogy a kiküldési ár 300 frtot meghalad, ezen árverési hirdetménynek törvényszerű kivonata „Gömör-Kishont” ezimű lapban egyszeri közzététel végett végrehajtató ügyvédjének kiadatni rendeltetik, aki utasítatik, hogy a közzétételt igazoló lappeldányt az árverés foganatosítására kiküldöttnek adja át.

Ezen árverési hirdetmény az egyidejűleg megállapított árverési feltételekkel együtt, az 1881. LX. 153. §-a intézkedéséhez képest, a keresetre hozott első végzésre előirt szabályok szerint:

Horváth József felperesi ügyvédnek az árverési hirdetményi kivonattal, Bányay Ferencz, Ilona és László alpereseknek, Gottlieb Jakab és ügyvédje dr. Strausz József, Hruska János és ügyvédje Hubay Miklós, Kuehta András hitelezőknek, rimaszombati kir. adófelügyelőnek, Zabar község előljároságának, mint a hol az elárverezendő ingatlan fekszik, az almagyi és sőregi körjegyzőknek megküldetni rendeltetik.

Kelt Rimaszombatban, 1888. évi április hó 11. napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hánrich, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

2534/88. tk. szám. **Horváth Ilona** egri lakos végrehajtónak — **Bányay Ferencz** nyustyai, **Bányay Ilona** és **László** zabari lakosok végrehajtást szenvedettek elleni végrh. ügyében, a kérelem következtében a végrh. árverés 720 frt tökévetelés, ennek 1887. október 1-től járó 6% kamatai, valamint jelenlegi 12 frt 15 kr., — Gottlieb Jakab nyustyai lakosnak Bányay Ferencz elleni 150 frt töke, ennek 1885. április 22-től járó 6% kamatai, 18 frt 97 kr. per, 8 frt 70 kr. végrh. kérvényi, továbbá Hruska János klenőezi lakosnak Bányay Ferencz elleni 100 frt töke, ennek 1887. október 22-től járó 6% kamatai, 12 frt 50 kr. per, 8 frt 15 kr.

végrh. kérvényi költség; — Horváth Ilona egri lakosnak Bányay Ferencz elleni 60 frt töke, ennek 1887. aug. 30-tól járó 6% kamatai, 16 frt 47 kr. per, 9 frt 6 kr. végrh. kérvényi költség és a még felmerülő költségöknek kielégítése végett, az 1881. LX. tez. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében, a rimaszombati kir. törvényszék területén levő, Zabar község határában fekvő, a zabari 30 sztkvben A. I. 1—18 és A. II. 1—5. sorsz. alatt foglalt Bányay Ferencz, Ilona és László nevén álló nemesi birtokra 1239 frtban ezennel megállapított kiállítási árban elrendeltetik.

Az árverezés megtartására határidőül 1888. évi aug. hó 23-ik napjának d. e. 10 órája Zabar községbe a községi bíró házához tüzetik ki.